

Julita Furczyńska

Wiedza o kulturze. Klasa I LOW/P oraz I TW/L (po gimnazjum).

24.03.2020.

Temat: Piękno codziennych przedmiotów (powtórzenie).

- Sztuka użytkowa to dziedzina zajmująca się projektowaniem i wykonaniem przedmiotów codziennego użytku o walorach artystycznych, np. mebli, tkanin, naczyń, ozdób. Przedmioty te mogą być wykonywane ręcznie lub zaprojektowane przez artystę i następnie produkowane w fabrykach w tysiącach egzemplarzy. Te, które są ręcznie wykonane przez artystę - rzemieślnika nazywamy dziełami rzemiosła artystycznego.

Polecenie: Scharakteryzuj prezentowane poniżej krzesło (wykorzystaj do tego notatkę w zeszycie na temat języka sztuki użytkowej). Czy, Twoim zdaniem, może być ono użyteczne? Uzasadnij odpowiedź.
(Proszę pisać w zeszycie)

2. PRZYKŁADOWE OMÓWIENIE DZIEŁA SZTUKI UŻYTKOWEJ

Czerwono-niebieskie krzesło to projekt holenderskiego designera Gerrita Rietvelda związanego z grupą De Stijl. Proste formy i kolorystyka mebla stanowią czytelne nawiązanie do nurtu zwanego neoplastycyzmem.

Przeczytaj przykładowe omówienie dzieła. O jakiej dodatkowej funkcji mebla jest mowa w tekście?

Gerrit Rietveld, Czerwono-niebieskie krzesło

” [...] Krzesło zostało zrobione z dwóch rodzajów drewnianych elementów: desek służących za siedzenie i oparcie oraz czworobocznych beleczek, użytych do zrobienia nóg, ramy i oparcia na ręce. Nie ma w nich łączonych w stolarskim znaczeniu tego słowa. Gdziekolwiek stykają się dwa elementy lub więcej, jeden z nich opiera się o drugi i każdy z nich wystaje poza miejsce przecięcia. Sposób, w jaki elementy są pomalowane – kolory: niebieski, czerwony lub żółty – podkreśla lekkość i zamierzoną „oczywistość” połączenia.

Odnosi się wrażenie, że części te można szybko zmontować inaczej, tworząc mały stolik, półkę na książki lub model miasta. Przypomina to sposób, w jaki dzieci używają czasem kolorowych klocków, by zbudować cały świat. Jednak niewiele dziecięcości jest w tym krześle.

Matematyczne proporcje są dokładnie skalkulowane, a ich implikacje [następstwa] w logiczny sposób ostro kwestionują całą serię ustalonych stanowisk i uprzedzeń.

Krzesło to wymownie przeciwstawia się wartościom, które ciągle jeszcze obowiązują: estetyce rękodziela, pojęciu, że własność daje władzę i znaczenie, cnotom trwałości i niezniszczalności, umiłowaniu tajemniczości i sekretu, obawie, że technologia zagraża kulturze, przerażeniu anonimowością, prawom do przywilejów i ich mistyce. Sprzeciwia się ono temu wszystkiemu w imię własnej estetyki, pozostając jednocześnie (niezbyt komfortowym) fotelem.

”

John Berger, *O patrzeniu*,
Warszawa 1999, s. 162–164.